

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1932 kl. 12 m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av väckt motion om ytterligare avskrivning av sambandet mellan försvarsväsendet och kyrkan.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 279, har herr *Lindhagen* hemställt, "att riksdagen ville anhålla, att regeringen måtte överväga ovan omnämnda, av svenska antimilitaristiska prästers och predikanter förbund gjorda framställningar, såvitt därigenom, till båtnad för både militärväsendet och kyrkan, ytterligare avskrives det onaturliga sambandet mellan försvarsväsendets och kyrkans uppgifter".

Motionen.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I anslutning till vad motionären anfört, vill utskottet erinra därom, att före 1917 litanian och den s. k. allmänna kyrkobönen föreskrev, att vid gudstjänsterna skulle nedkallas den högstes välsignelse över, bland annat, rikets styrelse och "krigsmakten till lands och vatten". Från och med år 1917 ersattes nämnda bön med bönen: "Förläne din hjälp till rikets styrelse och förvar." År 1930 borttogs den ovillkorliga skyldigheten att bruka ens 1917 års bön. I stället påbjöds för fastetiden med undantag för botdagen och långfredagen en förkortad form av litanian samt för den övriga delen av kyrkoåret tvenne nya alternativ. I berörda tre nya böneformulär nämndes ej ett ord om rikets försvar. Prästerskapet äger således nu välja mellan dessa olika formulär utom på botdagen och långfredagen.

Utskottet.

Efter denna reform synes frågan sakna aktualitet.

Motionärens önskemål, att prästerskapet måtte befrias jämväl från befattningen med militära kungörelser, mobiliseringsringning o. dyl., anser sig utskottet icke kunna tillmötesgå. Då det prövats nödigt att pålägga prästerskapet en dylik befattning med till försvaret hörande angelägenheter och då det för dem, som mottaga prästämbetet, bör vara bekant, att dylika skyldigheter komma att åligga dem såsom prästmän, synes den fordran kunna uppställas, att de såsom statens tjänstemän underordna sig samhällets krav på deras medverkan även i här förevarande avseende.

Då dessutom motionären i sitt yrkande inskränkt sig till att hemställa om en anhållan till regeringen, att denna måtte "överväga" de i motionen berörda, hos Kungl. Maj:t den 31 oktober 1931 gjorda framställningarna av svenska

antimilitaristiska prästers och predikanter förbund, och dessa framställningar böra förutsättas vara föremål för regeringens övertvägande även utan att riksdagen avläter skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t, hemställer utskottet,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 februari 1932.

På utskottets vägnar:

RUBEN WAGNSSON.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Wagnsson, Tamm, Lundell, Per Andersson, Olof Carlsson, Wijkström, Karl A. Johanson* och *Nylander*.
